

Dokument z posiedzenia

**B9-0348/2022 }
B9-0351/2022 }
B9-0354/2022 }
B9-0355/2022 } RC1**

6.7.2022

WSPÓLNY PROJEKT REZOLUCJI

złożony zgodnie z art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu

zastępujący tym samym następujące projekty rezolucji:

B9-0348/2022 (The Left)
B9-0351/2022 (Verts/ALE)
B9-0354/2022 (Renew)
B9-0355/2022 (S&D)

w sprawie sytuacji obrońców ludności tubylczej i środowiska w Brazylii, w tym zabójstwa Doma Phillipsa i Bruno Pereiry
(2022/2752(RSP))

**Pedro Marques, Andrea Cozzolino, Isabel Santos, Javi López,
Maria-Manuel Leitão-Marques**

w imieniu grupy S&D

**Maria Soraya Rodríguez Ramos, Petras Auštrevičius, Nicola Beer,
Izaskun Bilbao Barandica, Olivier Chastel, Klemen Grošelj, Bernard
Guetta, Svenja Hahn, Ilhan Kyuchyuk, Karen Melchior, Frédérique Ries,
Michal Šimečka, Nicolae Ștefănuță, Ramona Strugariu, Dragoș
Tudorache, Hilde Vautmans**

w imieniu grupy Renew

Anna Cavazzini

RC\1259941PL.docx

PE733.815v01-00 }
PE733.818v01-00 }
PE733.821v01-00 }
PE733.822v01-00 } RC1

w imieniu grupy Verts/ALE
Marisa Matias, Miguel Urbán Crespo
w imieniu grupy The Left
Fabio Massimo Castaldo, Assita Kanko

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji obrońców ludności tubylczej i środowiska w Brazylii, w tym zabójstwa Doma Phillipsa i Bruno Pereiry (2022/2752(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Brazylii,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie wpływu zmiany klimatu na prawa człowieka i roli obrońców środowiska w tej kwestii¹,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie łamania praw rdzennej ludności na świecie, w tym masowego wykupu gruntów rolnych²,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 października 2020 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie unijnych ram prawnych mających na celu zatrzymanie i odwrócenie globalnego wylesiania spowodowanego przez UE³,
  - uwzględniając oświadczenia Reporterów bez Granic, Związku Ludów Tubylczych w Dolinie Javari (UNIVAJA), Amnesty International, Survival International, Greenpeace, Human Rights Watch oraz Światowego Funduszu na rzecz Przyrody w sprawie zabójstw Bruno Pereiry i Doma Phillipsa,
  - uwzględniając partnerstwo strategiczne UE–Brazylia podpisane w lipcu 2007 r.,
  - uwzględniając wytyczne Unii Europejskiej w sprawie obrońców praw człowieka,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 10 grudnia 1948 r., Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, oenietowską Deklarację o prawach ludności rdzennej z 2007 r. oraz deklarację ONZ o obrońcach praw człowieka z 1998 r.,
  - uwzględniając podpisaną przez Brazylię konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) w sprawie ludności tubylczej i plemiennej (nr 169) przyjętą 27 czerwca 1989 r.,
  - uwzględniając konstytucję Federacyjnej Republiki Brazylii, w szczególności jej art. 231 dotyczący uznawania ziem ludności rdzennej,
  - uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że 5 czerwca 2022 r. brytyjski dziennikarz Dom Phillips, piszący dla The Guardian, oraz brazylijski ekspert ds. ludności rdzennej Bruno Pereira, były urzędnik Narodowej Fundacji ds. Indian (FUNAI), zaginęli w Dolinie Javari, na obszarze między nadrzeczną gminą São Rafael a miastem Atalaia do Norte w stanie

---

¹ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 111.

² Dz.U. C 118 z 8.4.2020, s. 15.

³ Dz.U. C 404 z 6.10.2021, s. 175.

Amazonas w północnej Brazylii; mając na uwadze, że 15 czerwca 2022 r. znaleziono ich ciała;

- B. mając na uwadze, że 15 czerwca brazylijska policja federalna poinformowała, że jedna z dwóch osób aresztowanych pod zarzutem udziału w zaginięciu ofiar przyznała się do ich zabójstwa;
- C. mając na uwadze, że organizacja pozarządowa Global Witness poinformowała, że w 2020 r. w Brazylii zabito ponad 20 obrońców ziemi i środowiska, co plasuje ten kraj na czwartym miejscu w rankingu krajów o największej liczbie takich zabójstw na świecie, przy czym większość tych zbrodni pozostaje bezkarna; mając na uwadze, że w Brazylii prawie trzy czwarte zabójstw ma miejsce w regionie Amazonii, a ich ofiarą padają obrońcy ludów tubylczych;
- D. mając na uwadze, że z powodu coraz bardziej restrykcyjnych zmian legislacyjnych i obcinania funduszy agencjom ochrony środowiska, a także nasilającej się i powszechnej przemocy coraz bardziej pogarsza się sytuacja w zakresie praw człowieka w Brazylii; mając na uwadze, że ludy tubylcze Brazylii doświadczają systematycznej agresji i braku ochrony przysługujących im praw, a także padają ofiarą coraz liczniejszych ataków i zabójstw; mając na uwadze, że pandemia COVID-19 w nieproporcjonalny sposób dotknęła społeczność tubylczą w Brazylii;
- E. mając na uwadze, że obecna konstytucja brazylijska przyjęta w 1988 r. oraz ramy prawne tego kraju gwarantują pierwotne prawo ludów tubylczych do ziem ich przodków, bez jakichkolwiek ograniczeń czasowych uznawania tego prawa; mając na uwadze, że obowiązkiem państwa jest uregulowanie i ochrona tego prawa;
- F. mając na uwadze, że 22 października 2021 r. kilka lokalnych grup społeczeństwa obywatelskiego wzięło udział w wysłuchaniu publicznym w Międzypamerykańskiej Komisji Praw Człowieka (IACHR), aby potępić akty przemocy wobec obrońców praw człowieka i obrońców środowiska w Brazylii; mając na uwadze, że w sierpniu 2021 r. organizacja Articulation of Indigenous People of Brazil (APIB – Głos Rdzennej Ludności Brazylii) wniosła do Międzynarodowego Trybunału Karnego skargę na prezydenta Bolsonaro za zbrodnie przeciwko ludzkości i ludobójstwo „umotywowaną jego wyraźną, systematyczną i umyślną polityką wymierzoną przeciwko ludom tubylczym”;
- G. mając na uwadze, że ludy tubylcze przyczyniają się do ochrony lasów deszczowych i innych ekosystemów i tym samym odgrywają zasadniczą rolę w ochronie różnorodności biologicznej w regionie i zapobieganiu zmianie klimatu; mając na uwadze, że Bruno Pereira i Dom Phillips byli głęboko zaangażowani w mające niewralgiczne znaczenie zadanie ochrony lasów deszczowych w Amazonii i jej różnorodności biologicznej;
- H. mając na uwadze, że Amazonię pokrywa największy las deszczowy na świecie i że odgrywa ona istotną rolę w pochłanianiu dwutlenku węgla, ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych oraz utrzymaniu regionalnych i globalnych typów pogody; mając na uwadze, że Dolina Javari położona jest w Amazonii na granicy Brazylii z Peru i Kolumbią; mając na uwadze, że w regionie tym znajduje się największe na świecie

skupisko ludności tubylczej mieszkającej w dobrowolnej izolacji, a dotrzeć do tego regionu można tylko poprzez inne obszary lub rzeką;

- I. mając na uwadze, że Dolina Javari, podobnie jak inne regiony brazylijskiej Amazonii, jest areną intensywnych konfliktów wywoływanych przez przestępczość zorganizowaną i grabieżców gruntów zamieszanych w nielegalne rybołówstwo, łowiectwo, górnictwo, nielegalne pozyskiwanie drewna i handel narkotykami; mając na uwadze, że 80 % wylesiania na całym świecie jest spowodowane przekształcaniem lasów w grunty rolne w celu pozyskiwania takich towarów jak wołowina, soja i olej palmowy; mając na uwadze, że wylesianie w brazylijskiej Amazonii drastycznie wzrosło od 2019 r. – w 2021 r. odnotowano skok o 22 % w porównaniu z 2020 r., co stanowi najwyższy wskaźnik od 2006 r.;
- J. mając na uwadze, że propagowanie i przestrzeganie praw człowieka, demokracji i praworządności powinno pozostać centralnym elementem długofalowych stosunków UE i Brazylii, zgodnie z zobowiązaniem UE do obrony tych wartości w działaniach zewnętrznych oraz z uwagi na to, że Brazyliia wyraziła zainteresowanie przestrzeganiem ich we własnym rozwoju i we współpracy międzynarodowej;
  1. zdecydowanie potępia brutalne zabójstwa obrońców środowiska i obrońców praw człowieka oraz ludów tubylczych w Brazylii, w tym ostatnie zabójstwa dziennikarza Doma Phillipsa i działacza Bruno Pereiry; wzywa władze Brazylii do przeprowadzenia wyczerpującego, bezstronnego i niezależnego dochodzenia w sprawie tych morderstw oraz do dopilnowania, aby przez cały czas przestrzegano praw procesowych;
  2. zdecydowanie potępia rosnącą przemoc, ataki i nękanie wymierzone w obrońców praw człowieka i obrońców środowiska, ludy tubylcze, mniejszości i dziennikarzy; ubolewa nad nieustannie agresywną retoryką, atakami słownymi i zastraszającymi oświadczeniami prezydenta Bolsonaro; wyraża ubolewanie z powodu przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, których ofiarą padają kobiety, dziewczęta oraz obrońcy środowiska i ludów tubylczych, a także przypomina, że stanowi to poważne naruszenie przysługujących im praw człowieka i godności;
  3. domaga się, aby władze brazylijskie podjęły natychmiastowe działania w celu zapobiegania naruszeniom praw człowieka oraz ochrony obrońców środowiska i obrońców ludności tubylczej; podkreśla odpowiedzialność władz brazylijskich i zwraca uwagę, że ważne jest, aby podjęły one odpowiednie środki w celu ochrony praw ludów tubylczych do ziemi, terytoriów i ich tradycyjnych źródeł utrzymania, a także aby chroniły tę ludność przed wszelkimi formami przemocy i dyskryminacji; wzywa władze Brazylii do wdrożenia międzynarodowych zaleceń w celu ochrony wspomnianych obrońców oraz do podjęcia działań, które powstrzymają prześladowania, kryminalizację i stygmatyzację ludów tubylczych i innych społeczności tradycyjnych;
  4. podkreśla, że nielegalne wydobycie złota zagraża lasom i różnorodności biologicznej na obszarach chronionych oraz naraża ludność tubylczą na zanieczyszczenia; ubolewa nad rosnącym wskaźnikiem wylesiania na ziemiach należących do ludów tubylczych, zwłaszcza w brazylijskiej Amazonii; wzywa rząd Brazylii do wzmocnienia i lepszego egzekwowania przepisów mających zwalczać nielegalne wylesianie i górnictwo oraz do

poszukiwania zrównoważonych alternatyw dla polityki wydobywczej ukierunkowanej na terytoria należące do ludów tubylczych;

5. wyraża ubolewanie, że obecny rząd Brazylii zlikwidował agencje rządowe, takie jak FUNAI, sprawująca nadzór nad kwestiami związanymi z ludami tubylczymi, oraz IBAMA, główny organ egzekwowania przepisów środowiskowych w Brazylii; wzywa rząd Brazylii do przywrócenia tych organów i zwiększenia ich zdolności w celu zapewnienia skutecznego egzekwowania przepisów środowiskowych i praw ludów tubylczych;
6. jest głęboko zaniepokojony potencjalnymi skutkami ustawy PL 191/2020, znanej jako „ustawa o dewastacji”, oraz ustawy PL 490/2007 w sprawie wytyczenia granic gruntów należących do ludów tubylczych; wyraża głębokie zaniepokojenie projektami ustaw, nad którymi debatuje obecnie brazylijski Kongres i które mogą doprowadzić do większego wylesiania i zniszczenia źródeł utrzymania ludności tubylczej;
7. domaga się uznania i ochrony ziem tradycyjnie zajmowanych przez ludy tubylcze, w tym poprzez ponowne wyznaczenie obszarów należących do ludów tubylczych i ochronę tych terytoriów przed nielegalnymi konfiskatami gruntów; ponownie podkreśla, że należy zapewnić zgodność z konwencją MOP dotyczącą ludności tubylczej i plemiennej (nr 169);
8. podkreśla znaczenie zachowania przez przedsiębiorstwa należytej staranności oraz ich zrównoważonej i przejrzystej rozliczalności jako istotnego i nieodzownego środka służącego zapobieganiu poważnym naruszeniom w dziedzinie praw człowieka i środowiska oraz ochronie przed takimi naruszeniami; wzywa europejskie przedsiębiorstwa do zachowania należytej staranności w zakresie praw człowieka w całym łańcuchu dostaw w Brazylii; przypomina, że w proponowanym rozporządzeniu UE o produktach niepowodujących wylesiania należy uwzględnić ochronę praw człowieka i innych praw ludności tubylczej oraz zagwarantować, aby podmioty naruszające te prawa nie uczestniczyły w produkcji produktów wprowadzanych do obrotu w Europie; wzywa Komisję do dopilnowania, aby wszelkie ramy współpracy zawierały silne, wiążące i możliwe do wyegzekwowania przepisy dotyczące ochrony praw człowieka, w tym praw społeczności tubylczych, a także do propagowania poszanowania międzynarodowych norm i zobowiązań, w tym dotyczących wylesiania;
9. wzywa rząd Brazylii do wypełnienia zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego w sprawie zmiany klimatu; zdecydowanie zachęca państwo brazylijskie, aby zwalczało przestępstwa przeciwko środowisku i aby wdrożyło nowe zrównoważone podejście do Amazonii w celu spełnienia warunków określonych w planie działania w zakresie przystąpienia do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz pełnego dostosowania się do standardów OECD, co jest warunkiem kwalifikacji do członkostwa w tej organizacji;
10. wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i państwa członkowskie, aby nadal wspierały społeczeństwo obywatelskie oraz organizacje środowiskowe i humanitarne, przy czym powinny priorytetowo traktować kwestię propagowania praw człowieka, demokracji, praworządności, równości i wolności mediów w Brazylii, oraz aby

współpracowały z partnerami międzynarodowymi w celu propagowania tych celów; zwraca się do delegatury UE w Brazylii o ściśle monitorowanie stanu demokracji w tym kraju oraz o zapewnienie logistycznego i technologicznego wsparcia obrońcom praw człowieka, środowiska i ludności tubylczej; wzywa Komisję do dopilnowania, aby jej pomoc w ramach współpracy skutkowała większym wsparciem dla społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności dla obrońców praw człowieka, ludów tubylczych i społeczności tradycyjnych; wzywa delegaturę UE i państwa członkowskie posiadające misje dyplomatyczne w Brazylii do pełnego wdrożenia wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka oraz do zapewnienia wszelkiego odpowiedniego wsparcia obrońcom praw człowieka;

11. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, specjalnemu przedstawicielowi UE ds. praw człowieka, tymczasowej prezydencji Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów, sekretarzowi generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu oraz prezydentowi, rządowi i Kongresowi Brazylii.